

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ЧТЕІ ДТЕУ

Анатолій ВДОВІЧЕН

ПРОГРАМА

**співбесіди з української мови
для вступу на навчання для здобуття
освітнього ступеня «бакалавр»
на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-
кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-
професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього
ступеня молодшого бакалавра та здобутого освітнього ступеня
бакалавр**

Розглянуто та схвалено на засіданні
приймальної комісії ЧТЕІ ДТЕУ
(протокол № 10 від «11» травня 2026 р.)

Чернівці 2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства освіти і науки України
від 26.06 2018 р. № 6967

ПРОГРАМА
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ
результатів навчання з **УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ**,
здобутих на основі повної загальної середньої освіти

УКРАЇНСЬКА МОВА

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Фонетика. Графіка. Орфоспія. Орфографія	Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i> . Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Сполучення <i>йо, ьо</i> . Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>nn</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови	<i>Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) вміти:</i> Розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоспічних норм (згідно з додатком); визначати звукове значення букв у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i> ; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила
2. Лексика. Фразеологія	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика.	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в

3 оригіналом
згідно

	Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми	мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова	Визначати значущі частини й закінчення слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні
4. Морфологія 4.1. Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань <i>пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно</i> і под.)	Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями
4.2. Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників	Розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових
4.3. Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Уживання числівників для позначення часу й дат	Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Види займенників: позначених і заперечних займенників	Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники
4.5. Дієслово	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й

3 оригіналом
згідно

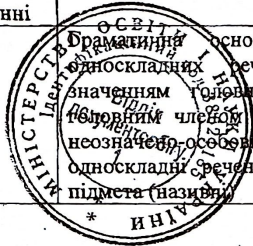
[Handwritten signature]

	<p>недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но, -то</i>). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но, -то</i>.</p> <p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот</p>	<p>способи дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів.</p> <p>Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізняти їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на <i>-но, -то</i> в мовленні.</p> <p>Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами</p>
4.6. Прислівник	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на <i>-о, -е</i>, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу</p>	<p>Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізняти правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні</p>
4.7. Службові частини мови	<p>З'ясування як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.</p> <p>Сполучники як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підпорядковані. Групи сполучників за вживанням (одиночній,</p>	<p>Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні.</p> <p>Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від</p>

3 оригіналом
згідно

	парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис: сполучників. Розрізнення: сполучників та інших співзвучних частин мови.	інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.
4.8. Вигук	Частка як службова частина мови. Правопис часток	Розпізнавати частки; правильно писати частки
5. Синтаксис	Вигук як частина мови. Правопис вигуків	Розпізнавати вигуки й правильно їх писати
5.1. Словосполучення.	Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення	Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення
5.2. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення)
5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот	Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з певним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальноно-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні)	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні

3 оригіналом

5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні	Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями; відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті
5.2.5.1. Складносурядне речення	Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні	Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні
5.2.5.2. Складнопідрядне речення	Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні; причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними; визначати основні види підрядних частин, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5.4. Складне речення з різними видами	Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому	Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку;

3 оригіналом
згідно

сполучникового й безсполучникового зв'язку		правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Розвиток мовлення	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів	Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне; критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів; будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети; формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти; знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

3 оригіналом
згідно

А
 агрономія
 алфавіт
 аркушок
 асиметрія
 Б
 багаторазвий
 безпринципний
 башкет
 бльговіст
 близький
 болотистий
 борсідавка
 босоніж
 бознь
 бурштинивий
 бюлетень
 В
 ваги (у множині)
 вантажівка
 весняний
 вигода (користь)
 вигуда (зручність)
 видіння
 визвільний
 виміг
 випадок
 вирозум
 висіт
 вистрат
 вищезадний
 відвезт
 відвезт
 відгомін
 відгнест
 відомість (список)

3 оригіналом
згідно

Handwritten signature

відомість (повідомлення, дані, популярність)
 вірші
 віршовий
 вітчизна
 Г
 гальма, гальма
 глядач
 горошина
 граблі
 гуртжиток
 Д
 даніна
 деіно
 дециметр
 дециція
 деіре
 джерел
 дівлячись
 дичівіти
 діалог
 добовий
 доботок
 довезт
 довест
 довдник
 дигмат
 донест
 донька
 дочка
 дрива

Е
 еконтрт
 Є
 еретив

3 оригіналом
згідно

Handwritten signature

Ж
жалюзі
З
завдання
завести
завести
завжди
завчас
загадка
заіржавілий
заіржавіти
закінчити
закладка (у книзі)
закрутка
залишити
заміжня
занести
запонка
заробіток
заставка
застібка
заступити
звиска
здівка
зібрання
зобразити
ззла
зрнання
зрчний
зубчик
І
індустри
К
камбала

3 оригіналом
згідно

каталог
квартал
квішка
кілометр
кінчити
квіесо
квіля
квічений (дісприкетник)
квічений (прикетник)
квірсний
квісий
квітрій
квіцевий
квіти
квіпиво
квілінрія
квірятина
Л
лте
листопад
літпис
лїстро
М
мабуть
магістрський (про вчений ступінь)
маркетинг
мережа
металургія
міліметр
Н
навчання
нане
нап
набрав
набрав
набрав

3 оригіналом
згідно

невисний
невисть
несть
нздря
новий
О
обічка
обрання
обранч (іменник)
одинадцять
одноразвий
ознака
олень
оптивий
осетр
отман
цет
П
павич
партр
пкарський
перевезт
перевести
перкис
перелк
перенести
перепад
перепис
піал
піданий (зістрікметник)
піданий (іменник, істота)
піданий (іменник, істота)
підатковий
підання
підділ
підділ документообігу
підруга

3 оригіналом
згідно

пзначка
пшмлка
поміщик
поміщати
поняття
порядковий
посередині
привезт
привести
приморозок
принести
причіп
проділ
промжок
псевдонім
Р
разом
ремінь (пояс)
решето
ринковий
рівнина
роздрібний
розпірка
рукопис
русл
С
сантиметр
свердло
середина
сеча
симетрія
сільськогосподарський
сімдесят
сліна
солонішка
статуя

3 оригіналом
згідно

стовідс[т]ковий
стриб[т]ти
Т
текстов[т]й
течі
т[т]ровий
тис[т]вий
тім'я[т]й
травест[т]я
триз[т]б
т[т]луб
У
український
упод[т]бання
урочистий
усер[т]дині

Ф
фарт[т]х
фахов[т]й
фен[т]мен
фільга
ф[т]рзац
Х
х[т]ос (у міфології: стихія)
хал[т]с (басно)
Ц
ц[т]рива
ц[т]рива
ц[т]рива
ц[т]рива
ц[т]рива
чар[т]ний
чергов[т]й
чит[т]ння
чорн[т]зем

3 оригіналом згідно

[Handwritten signature]

чорн[т]слив
чотир[т]дцять
Ш
шляхопров[т]д
шовк[т]вий
шоф[т]р
Щ
щ[т]лепа
щ[т]пці
щодобов[т]й
Я
ярмарк[т]вий

[Handwritten initials]
Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

3 оригіналом згідно

[Handwritten signature]

Ю. Г. Кононенко

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Для проведення співбесіди використовується програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (частина «Українська мова»)).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

1. Загальні положення

Оцінювання підготовленості вступників здійснюється з метою об'єктивного визначення рівня їхніх знань, умінь і компетентностей, необхідних для здобуття вищої освіти за відповідною освітньою програмою та спеціальністю.

Оцінювання проводиться відповідно до Правил прийому на навчання до ЧТЕІ ДТЕУ, чинного законодавства України та цієї програми співбесіди. Тривалість співбесіди не повинна перевищувати 0,25 год. на одного вступника.

2. Структура завдання до співбесіди

Форма проведення – письмові тестові завдання та усні питання теоретичного характеру. Максимальна кількість балів за співбесіду – **200**: по **50** за перше завдання та друге завдання (у сумі це становить **100 балів**) і **100 балів** за третє завдання.

3. Критерії оцінювання

Максимальну кількість балів – **50/50** за виконання **першого** завдання абітурієнт може отримати, якщо:

- правильно виконує тестове завдання;
- повно, логічно й послідовно розкриває зміст теоретичного питання;
- вільно володіє мовознавчою термінологією;
- вдало підкріплює наведені положення правильними, змістовними прикладами (2-3 приклади);
- вміє робити узагальнення і висновки;
- добре володіє нормативною сучасною українською мовою.

Максимальну кількість балів – **50/50** за виконання **другого** завдання абітурієнт може отримати, якщо:

- правильно застосовує одержані теоретичні знання для виконання завдань практичного характеру (тестів);
- уміє обґрунтувати свій вибір тих чи тих граматичних засобів під час виконання тестових завдань.
- добре володіє нормативною сучасною українською мовою.

Максимальну кількість балів – **100/100** за виконання **третього** завдання абітурієнт може отримати, якщо:

- правильно виконує тестові завдання до запропонованого тексту в межах кожного мовного рівня;
- уміє обґрунтувати вибір правильної відповіді теоретичними положеннями;
- добре володіє нормативною сучасною українською мовою.

Голова комісії

Наталія МАКСИМ'ЮК